Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на финансите	**Нормативен акт:** Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	◉ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: **2025 година**
Лице за контакт: **Христина Пендичева, Пламен Константинов**	**Телефон и ел. поща:** 02/98592433, 02/9852406 h.pendicheva@minfin.bg; p.konstantinov@minfin.bg

1. Проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем 1 – „Липсата на консолидиран достъп до данните за цената и обема за всеки финансов инструмент, търгуван на различни места на търговия в Европейския съюз води до пропуснати ползи за инвеститорите“

През 2020 г. Европейската комисия в своя План за създаване на Съюз на капиталовите пазари изразява намерението си да внесе законодателно предложение за създаване на непрекъснат електронен поток от обновявани в реално време данни, който има за цел да предоставя цялостен поглед за цените и обема на финансовите инструменти, търгувани в целия Европейски съюз (ЕС) на местата на търговия (система за консолидирани данни). По този начин се очаква да се стимулира допълнително инвестиционната дейност в ЕС чрез подобряване на наличността и прозрачността на данните.

През 2021 г. Европейската комисия потвърди намерението си за усъвършенстване, опростяване и по-нататъшно хармонизиране на рамката относно прозрачността на капиталовите пазари като част от прегледа на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти (Директива 2014/65/ЕС) и на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (Регламент (ЕС) № 600/2014). В резултат на това на 28 февруари 2024 г. са приети Директива (ЕС) 2024/790 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2024 година за изменение на Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти (Директива (ЕС) 2024/790), която изменя Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) 2024/791 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 600/2014 във връзка с повишаване на прозрачността на данните, премахване на пречките пред създаването на системи за консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана за получаване на плащане за поток от нареждания (Регламент (ЕС) 2024/791), с който се изменя Регламент (ЕС) № 600/2014.

Констатираните на европейско ниво проблеми оказват значително въздействие върху дейността на инвестиционните посредници с произход от Република България, както и върху капиталовия пазар в страната. Въпреки че това въздействие е в по-ограничен мащаб, предвид дела на българския капиталов пазар в единния европейски пазар, влиянието на тези проблеми остава

съществено. Основните изменения от правото на ЕС са насочени към адресиране на следните проблеми:

-Неоптималните решения за търговия водят до пропуснати ползи за инвеститорите

Липсата на възможност за консолидиран поглед върху цените и ликвидността, налични на всички пазари за търговия, е проблем, когато даден финансов инструмент се търгува на повече от едно място на търговия. Важно е инвеститорите да имат възможност за избор между различни места на търговия. Освен това е необходимо инвеститорите да имат и избор между конкурентни места, но към настоящия момент инвеститорите трябва да разчитат на пазарни данни, за всяко отделно място на търговия. В резултат на това остава спорен въпросът дали брокерите на финансови инструменти са постигнали най-доброто изпълнение за дадена поръчка за търговия. Заради невъзможността за консолидиран преглед на пазарните цени, тази тежест на доказване не може да бъде изпълнена. Широкото разпространение на данните за търговия е от съществено значение за всички участници на пазара, за да вземат информирани инвестиционни решения. Липсата на достъп до данни от страна на всички пазарни участници е значителна пречка пред трансграничните инвестиции и е една от основните причини националните пазари да останат разпокъсани по национални линии, вместо да се интегрират в единен, конкурентен в световен мащаб ЕС пазар.

- Липсата на данни за цените и ликвидността на пазарите води до спорни практики за изпълнение

Ограниченият поглед към пазарите улеснява управлението на ликвидния риск и практиките за изпълнение на сделки, които обаче не винаги са в най-добрия интерес на инвеститорите на дребно, като например онлайн брокери, които решават, че е по-лесно да изпратят целия си поток от поръчки на дребно до конкретен високочестотен търговец срещу възнаграждение – „плащане за поток от поръчки“ (PFOF). По този начин PFOF се е превърнал в основен източник на приходи за определени инвестиционни посредници. За непрофесионалния инвеститор проблемът с PFOF е, че инвестиционният посредник може да насочва поръчки към конкретен маркетмейкър или място за изпълнение за собствена изгода (за да максимизира плащането, което получава за поръчка, насочена към изпълняващ брокер или място), а не в най-добрия интерес на инвеститорите. Инвеститорите на дребно, които са склонни да търгуват с по-малки размери на поръчки, нямат възможност да преценят дали PFOF е повлиял положително или отрицателно върху цените, които плащат за финансовия инструмент. Без обективен ценови бенчмарк е невъзможно за непрофесионалните клиенти да установят дали неговият брокер, получател на PFOF е постигнал „най-добро изпълнение“.

- Рискове, свързани с ликвидността и изпълнението на сделките

Рисковете, свързани с ликвидността и изпълнението на сделките възникват от липсата на коректна информация относно цените и наличните обеми на търговия за търгуваните финансови инструменти. Инвеститорите нямат точна представа за цените на финансовите инструменти и на кой пазар може да бъде изпълнена поръчка на най-добрата цена и с минимален риск да не бъде изпълнена или да не бъде изпълнена изцяло (недостиг на изпълнение).

Проблем 2 – „Констатиран ограничен напредък в предоставянето на трансгранични услуги от страна на ЦДЦК, високи разходи за превеждане в съответствие с изискванията на регламента, както и липса на достатъчно информация за дейностите на ЦДЦК от трети държави“

С Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (Регламент (ЕС) № 909/2014) се уеднаквяват изискванията за сетълмент на финансови инструменти и правилата за организацията и дейността на ЦДЦК с цел да се насърчи сигурен, ефикасен и безпрепятствен сетълмент.

През 2019 г. Европейската комисия проведе целева консултация относно прилагането на Регламент (ЕС) № 909/2014. Получената информация показва, че заинтересованите страни подкрепят и считат за подходяща целта на Регламент (ЕС) № 909/2014 за насърчаване на сигурния,

ефикасен и безпрепятствен сетълмент на финансови инструменти и че не е необходимо да се правят значителни изменения на посочения регламент. Докладът, представен от Европейската комисията на Европейския парламент и на Съвета в съответствие с Регламент (ЕС) № 909/2014, беше публикуван на 1 юли 2021 г. След проведената консултация на европейско ниво са констатирани ограничен напредък в предоставянето на трансгранични услуги от страна на ЦДЦК, високи разходи за превеждане в съответствие с изискванията на регламента, както и липса на достатъчно информация за дейностите на ЦДЦК от трети държави. Сред причините за възникването на посочените проблеми са някои неясни изисквания за издаване на разрешение за упражняване на дейност въз основа на един лиценз, недостатъчно сътрудничество между органите на държавата членка по произход и на приемащата държава членка, изисквания, ограничаващи предоставянето на банкови услуги, неясни и обременяващи изисквания по отношение на дисциплината при сетълмента и информация за дейностите на ЦДЦК от трети държави в Европейския съюз.

В резултат на това на 13 декември 2023 г. е приет Регламент (ЕС) 2023/2845 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) № 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги, сътрудничеството между надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банков тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети държави и за изменение на Регламент (ЕС) № 236/2012 (Регламент (ЕС) 2023/2845), който изменя Регламент (ЕС) № 909/2014.

Констатираните на европейско ниво проблеми оказват въздействие върху дейността на „Централен депозитар“ АД, както и върху капиталовия пазар в страната, въпреки че това въздействие е в по-ограничен мащаб, предвид дела на българския капиталов пазар в единния европейски пазар.

Проблем 3 – „Констатирани неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници“

На 27 ноември 2019 г. бе приет пакета относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници, който включва Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници и за изменение на директиви 2002/87/ЕО, 2009/65/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС и 2014/65/ЕС (Директива (ЕС) 2019/2034) и Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014 (Регламент (ЕС) 2019/2033).

С промени в Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за Комисията за финансов надзор и Закона за кредитните институции са предприети действия за въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2019/2034 и мерки по прилагане на Регламент (ЕС) 2019/2033.

В хода на мониторинга, осъществяван от Европейската комисия, са установени някои пропуски при транспонирането на Директива (ЕС) 2019/2034 и въвеждането на нейните изисквания в българското законодателство чрез Закона за пазарите на финансови инструменти и Наредба 50 на КФН.

Проблем 4 „Възпрепятстване на инвеститорите да вземат обосновани инвестиционни решения чрез цифрово използване на информацията, публикувана от публичните дружества и емитентите“

В своето съобщение от 2020 г. относно Съюза на капиталовите пазари за хората и предприемачите — нов план за действие, Европейската комисия предложи да се подобри публичния достъп до финансовата и нефинансовата информация за предприятията чрез изграждане на европейска единна точка за достъп (ЕЕТД). ЕЕТД се създава в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/2859 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 година за създаване на европейска единна точка за достъп, осигуряваща централизиран достъп до публично

достъпна информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивото развитие (Регламент (ЕС) 2023/2859), за да предоставя на обществеността лесен централизиран достъп до информация за субектите, която е от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивото развитие и която органите и предприятията са длъжни да публикуват съгласно законодателните актове на Съюза в тези области. Във връзка с ЕЕТД бе приета Директива (ЕС) 2023/2864 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 година за изменение на някои директиви във връзка със създаването и функционирането на европейската единна точка за достъп (Директива (ЕС) 2023/2864), която изменя редица директиви в областта на финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивостта, за да се даде възможност за функционирането на ЕЕТД. Член 17 от Директива (ЕС) 2023/2864 изисква въвеждането до 10 юли 2025 г. в националното законодателство на изискванията на член 3 от същата. Посоченият чл. 3 предвижда изменения в Директива 2004/109/ЕО относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за емитентите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар (Директива 2004/109/ЕО). Във връзка с това се установява, че е необходимо предприемане на мерки по въвеждането на посочените изисквания на национално ниво чрез изменения в Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Проблем 5 – Липса на единни правила за управление на риска от насрещната страна при сделки с деривати, на които лицензиран или признат централен контрагент е извършил клиринг

С цел да се осигури съгласуваност с Регламент (ЕС) № 648/2012 и с оглед на подходящото функциониране на вътрешния пазар, с Директива (ЕС) 2024/2994 се правят изменения в Директива 2009/65/ЕО и Директива (ЕС) 2019/2034 и е необходимо да се определи единен набор от правила за управление на риска от контрагента при сключваните от предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа и инвестиционните посредници сделки с деривати, на които лицензиран или признат по реда на посочения регламент централен контрагент (ЦК) е извършил клиринг. Директива 2009/65/ЕО и Директива (ЕС) 2019/2034 налагат регулаторни ограничения с оглед на риска от контрагента само за извънборсовите сделки с деривати, независимо от това дали дериватите са преминали централен клиринг. Споразуменията за централен клиринг намаляват риска от контрагента при договорите за деривати, поради което, при определянето на приложимите ограничения с оглед на риска от контрагента, е необходимо да се вземе предвид дали ЦК, лицензиран или признат в съответствие с Регламент (ЕС) № 648/2012, е извършил централен клиринг на дадения дериват и да се установят равнопоставени условия на конкуренция между борсово и извънборсово търгуваните деривати. За регулаторни цели и с оглед на нормативната съгласуваност е необходимо също така да се премахнат ограниченията с оглед на риска от контрагента само когато контрагентите използват ЦК, които са лицензирани или признати по реда на Регламент (ЕС) № 648/2012 да предоставят клирингови услуги на клирингови членове и техните клиенти.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Посочените проблеми не могат да бъдат решени в рамките на съществуващото национално и европейско законодателство или чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Посоченият проблем 1 не може да се разреши в рамките на действащата нормативна уредба на национално ниво, поради необходимостта от въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/790 и на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2024/791.

Посоченият проблем 2 не може да се разреши в рамките на действащата нормативна уредба на национално ниво, поради необходимост от допълване на регулацията на дейността на ЦДЦК по отношение на изискванията към ръководния орган на ЦДЦК, процедура на одобрение при придобиване на квалифицирано дялово участие в ЦДЦК, регламентиране на процеса на преглед и оценка и замяна на процеса по преструктуриране с планове за възстановяване и ликвидация, разпределяне на правомощията на Българска народна банка и Комисията за финансов надзор при издаване на лиценз на ЦДЦК за предоставяне на услуги от банков тип на друг ЦДЦК.

Посоченият проблем 3 не може да се разреши в рамките на действащата нормативна уредба на национално ниво, поради необходимостта от отстраняване на неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници.

Посоченият проблем 4 не може да се разреши в рамките на действащата нормативна уредба, поради необходимостта от въвеждане на изискванията на чл. 3 във връзка с чл. 17 от Директива (ЕС) 2023/2864 относно Директива 2004/109/ЕО в националното законодателство.

Посоченият проблем 5 не може да се разреши в рамките на действащата нормативна уредба, поради необходимостта от въвеждане на Директива (ЕС) 2024/2994 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 година по отношение на третирането на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Проблем 1: С оглед въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/790 и на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2024/791 е необходимо да бъдат направени изменения и допълнения в Закона за пазарите на финансови инструменти в следните насоки:

- Адаптиране на националното законодателство във връзка с преместване на понятието за многостранна система за търговия от Директива 2014/65/ЕС в Регламент (ЕС) № 600/2014.
- Прецизиране на обхвата на освобожданията от приложното поле на Директива 2014/65/ЕС;
- Въвеждане на стандарти за качество на данните;
- Забрана за получаване на „плащане за поток от нареждания“ (Payment for Order Flow - PFOF).
- Предоставяне на правомощия на пазарите за ограничаване на прекомерната нестабилност на финансовите инструменти.

Проблем 2: С цел допълване на приложимата регулация относно сетълмента на ценни книжа е необходимо да бъдат направени изменения и допълнения в Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за кредитните институции в следните насоки: допълване на регулацията на дейността на ЦДЦК по отношение на изискванията към ръководния орган на ЦДЦК, процедура на одобрение при придобиване на квалифицирано дялово участие в ЦДЦК, регламентиране на процеса на преглед и оценка и замяна на процеса по преструктуриране с планове за възстановяване и ликвидация, разпределяне на правомощията на Българска народна банка и Комисията за финансов надзор при издаване на лиценз на ЦДЦК за предоставяне на услуги от банков тип на друг ЦДЦК.

Проблем 3: С цел отстраняване на неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници е необходимо да бъдат направени изменения и допълнения в Закона за пазарите на финансови инструменти и Закона за Комисията за финансов надзор.

Проблем 4: С оглед въвеждане на изискванията на чл. 3 от Директива (ЕС) 2023/2864, въвеждащи промени в Директива 2004/109/ЕО във връзка с чл. 17, параграф 2 от Директива (ЕС) 2023/2864 е необходимо да бъдат приети изменения в Закона за публичното предлагане на ценни

книжа до 10 юли 2025 г., както и да бъде предвидена преходна разпоредба, указваща на задължените лица периода, от който следва да се спазват новите изисквания.

Проблем 5: С оглед въвеждането на Директива (ЕС) 2024/2994 се налагат изменения в Закона за пазарите на финансови инструменти и Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране по отношение на третирането на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Направена е последваща оценка на Закона за пазарите на финансови инструменти по смисъла на чл. 22 от Закона за нормативните актове, която е приета на заседание на Комисията за финансов надзор на 19.12.2024 г. и е публикувана на интернет страницата на институцията на следния линк: https://www.fsc.bg/wp-content/uploads/2024/12/pov-zpfi-2024_final.pdf .

2. Цели:

1. Въвеждането на изискванията на Директива (ЕС) 2024/790 и на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2024/791 в националното законодателство ще подобри прозрачността на пазарите на финансови инструменти в ЕС и ще подобри изпълнението на поръчките за финансови инструменти.
2. Въвеждането на мерки по прилагането в Регламент (ЕС) 2023/2845 има за цел опростяване на режима за издаване на разрешение за упражняване на дейност въз основа на един лиценз, засилване на сътрудничеството между надзорните органи в Европейския съюз, подобряване на достъпа на ЦДЦК до банкови услуги, свързани със сетълмента, изясняване и въвеждане на по-пропорционални мерки за дисциплината при сетълмента и гарантиране, че органите на Европейския съюз разполагат с необходимата информация за дейността на ЦДЦК от трети държави.
3. Отстраняването на констатираните неточности и непълноти при въвеждането на изискванията на Директива (ЕС) 2019/2034 и мерки по прилагане на Регламент (ЕС) 2019/2033 в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници ще осигури пълно хармонизиране на законодателството в тази сфера с цел правилното прилагане на европейските и национални разпоредби и непротиворечиво тълкуване от страна на адресатите на акта.
4. Въвеждането на изискванията на чл. 3 от Директива (ЕС) 2023/2864, въвеждащи промени в Директива 2004/109/ЕО във връзка с чл. 17, параграф 2 от Директива (ЕС) 2023/2864, в националното законодателство ще позволи на инвеститорите в ЕС лесен достъп до информацията, която публичните дружества и емитентите са длъжни да публикуват.
5. Въвеждането на изискванията на Директива (ЕС) 2024/2994 ще осигури наблюдението и управлението на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг.

3. Заинтересовани страни:

По проблем 1 основните заинтересовани страни, върху които новата правна уредба ще окаже влияние са:

- Места на търговия- към 31.12.2024 г 3 бр.;
- Систематични участници - към 31.12.2024 г 4 бр.;
- Инвестиционни посредници – към 31.12.2024 г. дружества, лицензирани от Комисията за финансов надзор да извършват дейност като инвестиционни посредници – 34 бр. и 3 бр. клонове на инвестиционни посредници от Европейския съюз и 2 бр. инвестиционни посредници от Европейския съюз, извършващи дейност в Република България чрез

обвързан агент;Банки - инвестиционни посредници – 16 бр. банки и 3 бр. клонове на банки, лицензирани от Българската народна банка да предоставят инвестиционни услуги и да извършват инвестиционна дейност;
- Управляващи дружества с произход Република България - към 31.12.2024 г. – 31 бр.;
- Лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – към 31.12.2024 г. – 27 бр., от които 11 са и управляващи дружества;
- Одобрен механизъм за публикуване 1 бр.;

Физически и юридически лица –инвеститори на капиталовия пазар в Република България.

–Засегнати органи за надзор и държавни органи:

Комисията за финансов надзор - в качеството ѝ на компетентен орган за надзор на местата за търговия, систематичните участници, инвестиционните посредници и одобрените механизми за публикуване.

По проблем 2 основната заинтересована страна, върху която новата правна уредба ще окаже влияние е „Централен депозитар“ АД.

Засегнати органи за надзор и държавни органи:

1. **Комисията за финансов надзор** – в качеството ѝ на компетентен орган за регулиране и надзор на централните депозитари за ценни книжа, с изключение на случаите когато компетентен орган е Българска народна банка.

2. **Българската народна банка** – в качеството ѝ на компетентен орган по издаване, отказ за издаване и отнемане на лиценз за извършване на банкова дейност на централните депозитари на ценни книжа и на определените от тях лица за предоставяне на спомагателни услуги от банков тип по чл. 54, параграф 2 и 2а от Регламент (ЕС) № 909/2014.

По проблем 3 основните заинтересовани страни, върху които новата правна уредба ще окаже пряко влияние са:

- Кредитни институции - към 29.11.2024 г. Република България осъществяват дейност 17 бр. банки, получили лиценз от Българска народна банка и 6 бр. клонове на чуждестранни банки в Република България бр.;
- Инвестиционни посредници - към 31.12.2024 г. дружества, лицензирани от Комисията за финансов надзор да извършват дейност като инвестиционни посредници – 34 бр., 3 бр. клонове на инвестиционни посредници от Европейския съюз и 2 бр. инвестиционни посредници от Европейския съюз, извършващи дейност в България чрез обвързан агент;
- Инвестиционни посредници майки от Съюза - 2 бр.;
- Инвестиционни холдинги майки от Съюза - 2 бр.;
- Смесени финансови холдинги майки от Съюза - 0 бр.;
- Финансови холдинги - 0 бр.;
- Финансови холдинги със смесена дейност - 0 бр.;
- Холдинги със смесена дейност - 0 бр.

Засегнати органи за надзор и държавни органи:

1. **Комисията за финансов надзор** – в качеството ѝ на компетентен орган за регулиране и надзор на лицата по чл. 9а от Закона за пазарите на финансови инструменти, инвестиционните посредници майки от Съюза, инвестиционните холдинги майки от Съюза или смесените финансови холдинги майки от Съюза, финансовите холдинги,

финансовите холдинги със смесена дейност и холдингите със смесена дейност, върху които Българска народна банка не осъществява регулиране и надзор;

2. **Българската народна банка** – в качеството ѝ на компетентен орган за регулиране и надзор на кредитните институции, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност и холдингите със смесена дейност.

По проблем 4: Основните заинтересовани страни, които са пряко засегнати от предлаганите изменения са:

- публичните дружества - към 31.12.2024 г. 185 бр. публични дружества,
- дружествата със специална инвестиционна цел 49 бр.

Физически и юридически лица – инвеститори на капиталовия пазар в Република България и в ЕС – в качеството им на ползватели на информацията, която е от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивото развитие.

Засегнати органи за надзор и държавни органи:

Комисията за финансов надзор – в качеството ѝ на компетентен орган за регулиране и надзор на дейността на публичните дружества, емитентите и дружествата със специална инвестиционна цел.

По проблем 5 основните заинтересовани страни, върху които новата правна уредба ще окаже влияние са:

- Инвестиционни посредници – към 31.12.2024 г. дружества, лицензирани от Комисията за финансов надзор да извършват дейност като инвестиционни посредници – 34 бр. и 3 бр. клонове на инвестиционни посредници от Европейския съюз и 2 бр. инвестиционни посредници от Европейския съюз, извършващи дейност в Република България чрез обвързан агент;Банки - инвестиционни посредници – 16 бр. банки и 3 бр. клонове на банки, лицензирани от Българската народна банка да предоставят инвестиционни услуги и да извършват инвестиционна дейност;Управляващи дружества с произход Република България - към 31.12.2024 г. – 31 бр.;

Засегнати органи за надзор и държавни органи:

Комисията за финансов надзор – в качеството ѝ на компетентен орган за регулиране и надзор на дейността на инвестиционните посредници и управляващи дружества.

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията

4.1. По Проблем 1 – „Липсата на консолидиран достъп до данните за цената и обема за всеки финансов инструмент, търгуван на различни места на търговия в Европейския съюз води до пропуснати ползи за инвеститорите“

Вариант 1 „Без действие“ се използва като основа за сравнение на възможните опции, като това помага да бъде идентифицирано въздействието на разглежданите варианти. Този вариант проектира развитие на настоящата ситуация без промени в националната нормативна уредба и регулаторна намеса.

Описание:

Липсата на съответствие на националната правна уредба с изискванията на Директива (ЕС) 2024/790 и мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2024/791, може да доведе до предприемане на

наказателна процедура по чл. 258 от Договора за функциониране на Европейския съюз срещу Република България.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант не се очакват положителни въздействия.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липсата на точни данни за цените на различните видове финансови инструменти и тяхната ликвидност на пазарите в Европейския съюз затруднява дейността на инвестиционните посредници и управляващите дружества, тъй като в момента те на практика разчитат на неоптимални данни, когато управляват портфейлите или сключват сделки за своите клиенти. При този вариант няма да се осигури достъп до данните за сделките с финансови инструменти, които да са консолидирани и разпространявани в непрекъснат електронен поток от обновявани в близо до реалното време данни за цената и обема за всеки финансов инструмент.

.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма данни, че Вариант „Без действие“ има пряко или косвено въздействие върху МСП, засегнати от проблем 1.

Административна тежест:

При този вариант няма да има ефект върху административната тежест.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти“:

Описание:

Вариант 2 предвижда да бъдат извършени изменения и допълнения на Закона за пазарите на финансови инструменти.

Чрез този вариант в националното законодателство ще бъдат приети мерки, чрез които ще се осигури въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/790 и мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2024/791 и във връзка с това ще се осигури достъп до данните за сделките с финансови инструменти, които да са консолидирани и разпространявани в непрекъснат електронен поток от обновявани в близо до реалното време данни за цената и обема за всеки финансов инструмент.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Чрез този вариант ще се осигури достъп до данните за сделките с финансови инструменти, които да са консолидирани и разпространявани в непрекъснат електронен поток от обновявани в близо до реалното време данни за цената и обема за всеки финансов инструмент и ще се избегне Европейската комисия да стартира процедура за нарушение срещу Република България.

Наличието в реално време на точни данни за цените на различните видове финансови инструменти и тяхната ликвидност на пазарите в Европейския съюз ще улесни дейността на инвестиционните посредници и управляващите дружества и те ще могат да използват оптимални данни, когато управляват портфейлите или сключват сделки за своите клиенти.

Ползите за инвеститорите на дребно биха били до голяма степен косвени поради по-добро управление на ликвидния риск и изпълнение на нарежданията, постигнати от техните инвестиционни посредници. Независимо от това, наличието на доставчик на консолидирани данни би имало положително въздействие върху някои инвеститори на дребно, които желаят да диверсифицират своите портфейли с финансови инструменти, които не са допуснати до търговия на пазарите в Република България. От друга страна, достъпът до цените на финансовите

инструменти и тяхната ликвидност на останалите пазари в Европейския съюз в реално време ще ги направи по-ликвидни и достъпни. Следователно основното предимство на консолидираните данни е, че инвеститорите ще получават изчерпателна представа за пазарите, която информация в момента е достъпна само за инвестиционните посредници.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма данни, че при този вариант ще има пряко или косвено отрицателно икономическо, социално и екологично въздействие.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма данни, че Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти“ има пряко или косвено въздействие върху МСП, засегнати от проблем 1.

Административна тежест:

При този вариант административната тежест ще се намали поради облекчаване на режима за систематичните участници и отпадане на изискването за публикуване на информация за първите пет места за изпълнение на нареждания по отношение на обем сделки, на които се изпълняват нареждания на клиенти през предходната година и информация за качеството на изпълнението от инвестиционните посредници.

4.2. По Проблем 2 – „Констатирани ограничен напредък в предоставянето на трансгранични услуги от страна на ЦДЦК, високи разходи за превеждане в съответствие с изискванията на регламента, както и липса на достатъчно информация за дейностите на ЦДЦК от трети държави“

Вариант 1 „Без действие“ се използва като основа за сравнение на възможните опции, като това помага да бъде идентифицирано въздействието на разглежданите варианти. Този вариант проектира развитие на настоящата ситуация без промени в националната нормативна уредба и регулаторна намеса.

Описание:

Мерките по прилагането на Регламент (ЕС) № 909/2014 са въведени в националното законодателство със Закона за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, обнародван в ДВ, бр. 89 от 2019 г. Чрез тях се улесни прилагането на Регламент (ЕС) № 909/2014.

При този вариант на действие няма да бъдат предприети действия за допълване на регулацията на дейността на ЦДЦК по отношение на изискванията към ръководния орган на ЦДЦК, процедура на одобрение при придобиване на квалифицирано дялово участие в ЦДЦК, регламентиране на процеса на преглед и оценка и замяна на процеса по преструктуриране с планове за възстановяване и ликвидация, разпределяне на правомощията на Българска народна банка и Комисията за финансов надзор при издаване на лиценз на ЦДЦК за предоставяне на услуги от банков тип на друг ЦДЦК.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант не се очакват положителни въздействия.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант няма да бъде допълнена регулацията на дейността на ЦДЦК по отношение на изискванията към ръководния орган на ЦДЦК, процедура на одобрение при придобиване на квалифицирано дялово участие в ЦДЦК, регламентиране на процеса на преглед и оценка и замяна на процеса по преструктуриране с планове за възстановяване и ликвидация, разпределяне на

правомощията на Българска народна банка и Комисията за финансов надзор при издаване на лиценз на ЦДЦК за предоставяне на услуги от банков тип на друг ЦДЦК.
Липсата на съответствие на националната правна уредба с изискванията на Регламент (ЕС) 2023/2845, може да доведе до предприемане на наказателна процедура по чл. 258 от Договора за функциониране на Европейския съюз срещу Република България.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма данни, че Вариант „Без действие“ има пряко или косвено въздействие върху МСП, засегнати от проблем 2.

Административна тежест:

Вариант 1 „Без действие“ няма ефект върху административната тежест.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, включително и изменения на Закона за кредитните институции и Закона за публичното предлагане на ценни книжа“:

Описание:

Вариант 2 предвижда да бъдат предприети действия за допълване на регулацията на дейността на ЦДЦК по отношение на изискванията към ръководния орган на ЦДЦК, процедура на одобрение при придобиване на квалифицирано дялово участие в ЦДЦК, регламентиране на процеса на преглед и оценка и замяна на процеса по преструктуриране с планове за възстановяване и ликвидация, разпределяне на правомощията на Българска народна банка и Комисията за финансов надзор при издаване на лиценз на ЦДЦК за предоставяне на услуги от банков тип на друг ЦДЦК.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант ще бъде допълнена регулацията на дейността на ЦДЦК по отношение на изискванията към ръководния орган на ЦДЦК, процедура на одобрение при придобиване на квалифицирано дялово участие в ЦДЦК, регламентиране на процеса на преглед и оценка и замяна на процеса по преструктуриране с планове за възстановяване и ликвидация, разпределяне на правомощията на Българска народна банка и Комисията за финансов надзор при издаване на лиценз на ЦДЦК за предоставяне на услуги от банков тип на друг ЦДЦК.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма данни, че при този вариант ще има пряко или косвено отрицателно икономическо, социално и екологично въздействие.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма данни, че Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, включително и изменения на Закона за кредитните институции и Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ има пряко или косвено въздействие върху МСП, засегнати от проблем 2.

Административна тежест

При този вариант няма да има ефект върху административната тежест.

4.3. По Проблем 3 – „Констатирани неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници“

Вариант 1 „Без действие“ се използва като основа за сравнение на възможните опции, като това помага да бъде идентифицирано въздействието на разглежданите варианти. Този вариант проектира развитие на настоящата ситуация без промени в националната нормативна уредба и регулаторна намеса.

Описание:

При този вариант на действие няма да бъдат предприети действия за отстраняване на неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант не се очакват положителни въздействия.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант няма да се отстранят неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници.

Липсата на съответствие на националната правна уредба с изискванията на Директива (ЕС) 2019/2034, може да доведе до предприемане на наказателна процедура по чл. 258 от Договора за функциониране на Европейския съюз срещу Република България.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма данни, че Вариант „Без действие“ има пряко или косвено въздействие върху МСП, засегнати от проблем 3.

Административна тежест:

Вариант 1 „Без действие“ няма ефект върху административната тежест.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, включително и изменения на Закона за Комисията за финансов надзор и Закона за публичното предлагане на ценни книжа“:

Описание:

Вариант 2 предвижда да бъдат извършени изменения и допълнения с цел отстраняване на неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант на действие се отстраняват неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници и се избягва Европейската комисия да стартира процедура за нарушение срещу Република България.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма данни, че при този вариант ще има пряко или косвено отрицателно икономическо, социално и екологично въздействие.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма данни, че Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти“ има пряко или косвено въздействие върху МСП, засегнати от проблем 4.

Административна тежест:

Този вариант няма ефект върху административната тежест.

4.4. По Проблем 4 – „Липса на изисквания към публичните дружества и компетентните органи за публикуване на информация в единен формат чрез Европейската единна точка за достъп“

Вариант 1 „Без действие“ се използва като основа за сравнение на възможните опции, като това помага да бъде идентифицирано въздействието на разглежданите варианти. Този вариант проектира развитие на настоящата ситуация без промени в националната нормативна уредба и регулаторна намеса.

Описание:

При този вариант на действие няма да бъдат въведени изискванията към публичните дружества и Комисията за финансов надзор за публикуване на информация в единен формат чрез ЕЕТД.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант не се очакват положителни въздействия.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липсата на съответствие на националната правна уредба с изискванията на Директива (ЕС) 2023/2864, може да доведе до предприемане на наказателна процедура по чл. 258 от Договора за функциониране на Европейския съюз срещу Република България.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма данни, че Вариант „Без действие“ има пряко или косвено въздействие върху МСП, засегнати от проблем 4.

Административна тежест:

Вариант 1 „Без действие“ няма ефект върху административната тежест.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, чрез който ще се измени и допълни Закона за публичното предлагане на ценни книжа“:

Описание:

Вариант 2 предвижда да бъдат въведени изискванията към публичните дружества и Комисията за финансов надзор за публикуване на информация в единен формат чрез ЕЕТД.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Въвеждането на изискванията към публичните дружества и Комисията за финансов надзор за публикуване на информация в единен формат чрез ЕЕТД ще доведе до по-голяма, равнопоставена и недискриминационна видимост на всички участници на пазара и на участниците, , независимо от техния размер или размера на техния пазар, за инвеститорите, анализаторите, посредниците, изследователите или фондовете. ЕЕТД ще предложи лесен, своевременен и ефективен достъп до по-широк набор от информация, като по този начин ще открие нови хоризонти. Ползвателите също така ще спестят време и ресурси за търсене и обработка на информация..

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма данни, че при този вариант ще има пряко или косвено отрицателно икономическо, социално и екологично въздействие.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма данни, че Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, чрез който ще се измени и допълни Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ има пряко или косвено въздействие върху МСП, засегнати от проблем 4.

Административна тежест:

Този вариант няма ефект върху административната тежест.

4.5. По Проблем 5 – Липса на единни правила за управление на риска от насрещната страна при сделки с деривати, на които лицензиран или признат централен контрагент е извършил клиринг

Вариант 1 „Без действие“ се използва като основа за сравнение на възможните опции, като това помага да бъде идентифицирано въздействието на разглежданите варианти. Този вариант проектира развитие на настоящата ситуация без промени в националната нормативна уредба и регулаторна намеса.

Описание:

За осигуряването на финансова стабилност и за адекватно ограничаване на потенциалния риск от верижна реакция във финансовата система е необходимо да се предвидят подходящи мерки за улесняване на установяването, управлението и наблюдението на риска от концентрация, произтичащ от експозиции към ЦК. За регулаторни цели и с оглед на нормативната съгласуваност е необходимо също така да се премахнат ограниченията с оглед на риска от контрагента само когато контрагентите използват ЦК, които са лицензирани или признати по реда на Регламент (ЕС) № 648/2012 да предоставят клирингови услуги на клирингови членове и техните клиенти.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант не се очакват положителни въздействия.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липсата на съответствие на националната правна уредба с изискванията на Директива (ЕС) 2024/2994, може да доведе до предприемане на наказателна процедура по чл. 258 от Договора за функциониране на Европейския съюз срещу Република България.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма данни, че Вариант „Без действие“ има пряко или косвено въздействие върху МСП, засегнати от проблем 5.

Административна тежест:

Вариант 1 „Без действие“ няма ефект върху административната тежест.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, включително и изменение на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране”

Описание:

Вариант 2 предвижда да бъдат извършени изменения и допълнения с цел допълване на регулацията за наблюдението и управлението на риска от насрещната страна на управляващите дружества и инвестиционните посредници при сделки с деривати, преминали клиринг през централен контрагент, лицензиран или признат съгласно Регламент 648/2012.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Въвеждането на изискванията ще позволи на инвестиционните посредници да предприемат необходимите действия, за да съобразят своите модели на стопанска дейност с въведените с измененията на Регламент (ЕС) № 648/2012 нови изисквания за клиринг, съдържащи се в Регламент (ЕС) 2024/2987, както и да подобрят цялостния начин, по който управляват риска, като при това се вземат също така предвид естеството, обхватът и сложността на пазарната им дейност. Въпреки че компетентните органи вече разполагат с цялостен набор от надзорни мерки и правомощия за отстраняване на недостатъци в практиките по управление на риска на институциите и инвестиционните посредници, включително изискването за допълнителен капитал за рискове, които не са обхванати или не са адекватно покрити от действащите капиталови изисквания, този набор от надзорни мерки и правомощия ще бъде подсилен с допълнителни, по-специфични инструменти и правомощия по стълб 2 в контекста на прекомерен риск от концентрация, произтичащ от експозициите към ЦК.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма данни, че при този вариант ще има пряко или косвено отрицателно икономическо, социално и екологично въздействие.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма данни, че Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, включително и изменение на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране**"** има пряко или косвено въздействие върху МСП, засегнати от проблем 5.

Административна тежест:

Този вариант няма ефект върху административната тежест.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1 – „Липсата на консолидиран достъп до данните за цената и обема за всеки финансов инструмент, търгуван на различни места на търговия в Европейския съюз води до пропуснати ползи за инвеститорите“

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Приемане на нормативния акт“**
Ефективност	Цел - „Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/790 във връзка, с което ще се осигури достъп до данните за сделките с финансови инструменти, които да са консолидирани и разпространявани в непрекъснат електронен поток от обновявани в близо до реалното време данни за цената и обема за всеки финансов инструмент”	Ниска	Висока

Ефикасност	Цел: „Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/790 във връзка, с което ще се осигури достъп до данните за сделките с финансови инструменти, които да са консолидирани и разпространявани в непрекъснат електронен поток от обновявани в близо до реалното време данни за цената и обема за всеки финансов инструмент”	Ниска	Висока
Съгласуваност	Цел - „Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/790 във връзка, с което ще се осигури достъп до данните за сделките с финансови инструменти, които да са консолидирани и разпространявани в непрекъснат електронен поток от обновявани в близо до реалното време данни за цената и обема за всеки финансов инструмент”	Ниска	Висока

5.2. По проблем 2 - „Констатирани ограничен напредък в предоставянето на трансгранични услуги от страна на ЦДЦК, високи разходи за превеждане в съответствие с изискванията на регламента, както и липса на достатъчно информация за дейностите на ЦДЦК от трети държави“

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Приемане на нормативния акт“**
Ефективност	Цел – Въвеждането на мерки по прилагането в Регламент (ЕС) 2023/2845 има за цел опростяване на режима за издаване на разрешение за упражняване на дейност въз основа на един лиценз, засилване на сътрудничеството между надзорните органи в Европейския съюз, подобряване на достъпа на ЦДЦК до банкови услуги, свързани със сетълмента, изясняване и въвеждане на по-пропорционални мерки за дисциплината при сетълмента и гарантиране, че органите на Европейския съюз разполагат с необходимата информация за дейността на ЦДЦК от трети държави	Ниска	Висока
Ефикасност	Цел - Въвеждането на мерки по прилагането в Регламент (ЕС) 2023/2845 има за цел опростяване на режима за издаване на разрешение за упражняване на дейност въз основа на един лиценз,	Ниска	Висока

	засилване на сътрудничеството между надзорните органи в Европейския съюз, подобряване на достъпа на ЦДЦК до банкови услуги, свързани със сетълмента, изясняване и въвеждане на по-пропорционални мерки за дисциплината при сетълмента и гарантиране, че органите на Европейския съюз разполагат с необходимата информация за дейността на ЦДЦК от трети държави		
Съгласуваност	Цел - Въвеждането на мерки по прилагането в Регламент (ЕС) 2023/2845 има за цел опростяване на режима за издаване на разрешение за упражняване на дейност въз основа на един лиценз, засилване на сътрудничеството между надзорните органи в Европейския съюз, подобряване на достъпа на ЦДЦК до банкови услуги, свързани със сетълмента, изясняване и въвеждане на по-пропорционални мерки за дисциплината при сетълмента и гарантиране, че органите на Европейския съюз разполагат с необходимата информация за дейността на ЦДЦК от трети държави	Ниска	Висока

5.3. По проблем 3 - „Констатирани неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници“

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Приемане на нормативния акт“**
Ефективност	Цел – „Отстраняване на неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници с цел пълно хармонизиране на законодателството в тази сфера“	Ниска	Висока
Ефикасност	Цел - „Отстраняване на неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници с цел пълно хармонизиране на законодателството в тази сфера“	Ниска	Висока

Съгласуваност	Цел - „Отстраняване на неточности и непълноти в приложимата регулация относно капиталовата адекватност и ликвидност за инвестиционните посредници с цел пълно хармонизиране на законодателството в тази сфера“	Ниска	Висока	

5.4. По проблем 4 - „Възпрепятстване на инвеститорите да вземат обосновани инвестиционни решения чрез цифрово използване на информацията, публикувана от публичните дружества и емитентите“		**Вариант 1 „Без действие“**	**Вариант 2 „Приемане на нормативния акт“**
Ефективност	Цел – „Въвеждане на изискванията на чл. 3 от Директива (ЕС) 2023/2864, въвеждащи промени в Директива 2004/109/ЕО във връзка с чл. 17, параграф 2 от Директива (ЕС) 2023/2864“	Ниска	Висока
Ефикасност	Цел - „Въвеждане на изискванията на чл. 3 от Директива (ЕС) 2023/2864, въвеждащи промени в Директива 2004/109/ЕО във връзка с чл. 17, параграф 2 от Директива (ЕС) 2023/2864“	Ниска	Висока
Съгласуваност	Цел - „Въвеждане на изискванията на чл. 3 от Директива (ЕС) 2023/2864, въвеждащи промени в Директива 2004/109/ЕО във връзка с чл. 17, параграф 2 от Директива (ЕС) 2023/2864“	Ниска	Висока

5.5. По проблем 5 - „Проблем 5 – Липса на единни правила за управление на риска от насрещната страна при сделки с деривати, на които лицензиран или признат централен контрагент е извършил клиринг“

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Приемане на нормативния акт“**
Ефективност	Цел – „Наблюдение и управление на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг“	Ниска	Висока
Ефикасност	Цел - „Наблюдение и управление на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг“	Ниска	Висока

Съгласуваност	Цел - „Наблюдение и управление на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг.“	Ниска	Висока

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти“.

При сравняване на вариантите на действие се установи, че само Вариант 2 осигурява ефективност, ефикасност и съгласуваност. При Вариант 1 няма да бъде постигната целта.

По проблем 2: Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, включително и изменения на Закона за кредитните институции и Закона за публичното предлагане на ценните книжа“.

При сравняване на вариантите на действие се установи, че само Вариант 2 осигурява ефективност, ефикасност и съгласуваност. При Вариант 1 няма да бъде постигната целта.

По проблем 3: Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, включително и изменения на Закона за Комисията за финансов надзор“.

При сравняване на вариантите на действие се установи, че само Вариант 2 осигурява ефективност, ефикасност и съгласуваност. При Вариант 1 няма да бъде постигната целта.

По проблем 4: Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, чрез който ще се измени и допълни Закона за публичното предлагане на ценни книжа“.

При сравняване на вариантите на действие се установи, че само Вариант 2 осигурява ефективност, ефикасност и съгласуваност. При Вариант 1 няма да бъде постигната целта.

По проблем 5: Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, чрез който ще се измени и допълни Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятията за колективно инвестиране“.

При сравняване на вариантите на действие се установи, че само Вариант 2 осигурява ефективност, ефикасност и съгласуваност. При Вариант 1 няма да бъде постигната целта.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

По проблем 1

При този вариант административната тежест ще се намали поради облекчаване на режима за систематичните участници и отпадане на изискването за публикуване на информация за първите пет места за изпълнение на нареждания по отношение на обем сделки, на които се изпълняват нареждания на клиенти през предходната година и информация за качеството на изпълнението от инвестиционните посредници.

По проблем 2

При този вариант няма да има ефект върху административната тежест.

По проблем 3

При този вариант няма да има ефект върху административната тежест.

По проблем 4
При този вариант няма да има ефект върху административната тежест.

По проблем 5
При този вариант няма да има ефект върху административната тежест.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

По проблеми 1-5:

○ Да

◉ Не

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?
По проблеми 1-5:

○ Да

◉ Не

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?
По проблеми 1-4:

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не се очакват потенциални рискове от приемане на предложените промени в проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

По законопроекта ще бъде проведено обществено обсъждане, като целесъобразните бележки и предложения ще бъдат взети под внимание. Законопроектът ще бъде публикуван на интернет страницата на Министерството на финансите и на портала за обществени консултации – www.strategy.bg. По проекта ще бъде изготвено и становище на РГ 26 „Финансови услуги“.

По законопроекта ще бъде проведено и съгласуване по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Индикативен график – очаква се изработване на проекта на нормативния акт до края на месец март 2025 г. Очаквано приемане на законопроекта от Министерския съвет – месец септември 2025 г.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?
По проблем 1:

◉ Да

○ Не

Приемането на законопроекта произтича от необходимостта да бъдат въведени изискванията на Директива (ЕС) 2024/790 и на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2024/791.

Европейската комисия е изготвила оценка на въздействието, която може да бъде намерена на следния адрес: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021SC0346

По проблем 2:

◉ Да

○ Не

Приемането на законопроекта произтича от необходимостта да бъде допълнена регулацията на дейността на ЦДЦК по отношение на изискванията към ръководния орган на ЦДЦК, процедура на одобрение при придобиване на квалифицирано дялово участие в ЦДЦК, регламентиране на процеса на преглед и оценка и замяна на процеса по преструктуриране с планове за възстановяване и ликвидация, разпределяне на правомощията на Българска народна банка и Комисията за финансов надзор при издаване на лиценз на ЦДЦК за предоставяне на услуги от банков тип на друг ЦДЦК.

Европейската комисия е изготвила оценка на въздействието, която може да бъде намерена на следния адрес: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022SC0076

По проблем 3:

◉ Да

○ Не

Приемането на законопроекта произтича от необходимостта отстраняване на неточности и непълноти в транспонирането на разпоредби на Директива (ЕС) 2019/2034.

По проблем 4:

◉ Да

○ Не

Приемането на законопроекта произтича от необходимостта за въвеждане на изискванията на изискванията на чл. 3 от Директива (ЕС) 2023/2864, въвеждащи промени в Директива 2004/109/ЕО във връзка с чл. 17, параграф 2 от Директива (ЕС) 2023/2864.

Европейската комисия е изготвила оценка на въздействието, която може да бъде намерена на следния адрес: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52021SC0345

По проблем 5:

Приемането на законопроекта произтича от необходимостта за въвеждане на изискванията на изискванията на Директива (ЕС) 2024/2994. Европейската комисия е изготвила оценка на въздействието, която може да бъде намерена на следния адрес: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022SC0698

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

10. Приложения:

11. Информационни източници:

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Надя Даскалова, директор на дирекция „Регулация на финансовите пазари“ в Министерството на финансите

Дата:

Подпис: Nadia Dacheva Daskalova Digitally signed by Nadia Dacheva Daskalova Date: 2025.04.07 11:49:45 +03'00'